

Aarhus Kommune – Teknik og Miljø
Tilsyn ifølge miljøbeskyttelsesloven

Tilsynsdato	22.06.2021
CVR-nummer	12503997
P-nummer	1003365943
e-Doc journal nr.	13/020587 Geoenviron: MIL-000254
Virksomhed	Tivoli Friheden
Adresse	Skovbrynet 5
Postnummer og by	8000 Aarhus C
Telefonnummer	
e-mail	henrik@friheden.dk
Kontaktperson	Henrik Ragborg Olesen
Branchekode	J204 Forlystelsesparker
Opstartsdato	1. juli 1904
Tilstede ved tilsynet:	
Virksomheden	Henrik Ragborg Olesen
Aarhus Kommune	Anne Haarmark

Aarhus Kommune, Teknik og Miljø har udført tilsyn i henhold til Miljøbeskyttelsesloven. Ved tilsynet er de miljømæssige forhold vedrørende indretning, drift, affald, luftemissioner, spildevand og støj gennemgået. Baggrunden for tilsynet er Kommunens forpligtigelse til at føre tilsyn med, at virksomheden overholder miljøbestemmelserne i den daglige drift i henhold til Miljøbeskyttelsesloven.

På de efterfølgende sider ses de miljømæssige oplysninger som Teknik og Miljø har registreret. Uændrede forhold fra forrige tilsyn er markeret med *

REGULERINGSGRUNDLAG

Godkendelsespligtig virksomhed.

Virksomheden reguleres efter følgende godkendelser:

- Miljøgodkendelse af 22. april 1996
- Påbud om ændring af støjvilkår af 29. marts 2001
- ~~Tillægsgodkendelse af 27. oktober 2006: Driftstid for kørende forlystelser og sæsonlængde - bortfaldet med tillæg af 13. maj 2015~~
- Tillægsgodkendelse af 16. januar 2009: Fleksibel sæsonåbning
- Tillægsgodkendelse af 16. februar 2010: Drift i skolernes efterårsferie
- Tillægsgodkendelse af 13. april 2011: Ændring af vilkår for afholdelse af musikarrangementer i Tivoli Friheden
- Indskærpelse af 27. juni 2012: Overtrædelse af vilkår B1 i Miljøgodkendelse af 22. april 1996.
- Tillægsgodkendelse af 13. maj 2015: Forskydning af drifts- og åbningstider
- Tillægsgodkendelse af 4. marts 2016: Julemarked
- Påbud om egenkontrol af 4. juli 2017

Alle aktiviteter er omfattet af de nuværende godkendelser.

Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der medfører øget påvirkning af det eksterne miljø, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af kommunen.

Gebyrpligtig virksomhed

Virksomheden er omfattet af § 2, nr. 1, i bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (BEK nr. 1475 af 12/12/2017). Dette betyder, at der opkræves brugerbetaling for miljøtilsyn, miljøsagsbehandling m.m.

EGENKONTROL

Virksomheden har fremsendt måleplan over støjmålinger inden sæsonstart i henhold til gældende miljøgodkendelser og indsendt støjdokumentation og endelig rapport 31. marts 2021. Indberetningen af støjrapporten har ikke givet anledning til bemærkninger.

Desuden er der indsendt oversigt over sæsonens planlagte koncerter og driftstiden med seneste opdatering 13. juli 2021 i henhold til påbud.

MILJØLEDELSE, SYSTEMATIK OG MILJØFORBEDRINGER

Virksomheden har ikke et certificeret miljøledelsessystem eller andre ledelsessystemer, hvor miljøledelse er integreret, men har indarbejdet initiativer på blandt andet klimaområdet.

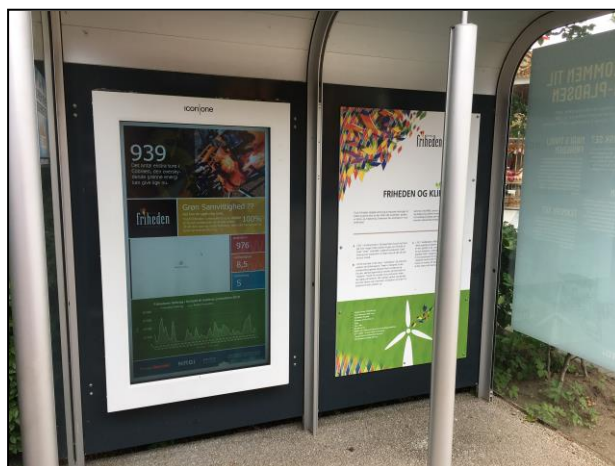
Der er opstillet en klimaportal i 2012 ved indgangen til parken, hvor energiforbruget gennem dagen oplyses i forhold til den vindenergi, der produceres fra en vindmølle i Åbenrå, hvor Tivoli Friheden har en andel. *

Der er opsat "tulipan-træer" ved indgangen der oplyses af vedvarende energi. *

Desuden løbende udskiftning af lyspærer til LED-lys og omskiftning til genbrug af genbrugsglas, ved indkøb af genbrugsvaskeanlæg. *

Virksomheden har desuden fokus på affaldsproblematikken og cirkulær økonomi, men ingen skriftlig formuleret miljømålsætning og mål for miljøarbejdet og således ikke noget formaliseret miljøstyringsystem.

Der er et igangværende arbejde med at få Tivoli Friheden Green Key-certificeret. Green Key (Den Grønne Nøgle) er turismens internationale miljømærke, som gives til turistvirksomheder, som gør en ekstra indsats for at beskytte miljøet.

BELIGGENHED

I forhold til kommuneplanen 2009 ligger virksomheden i rekreativt område med udlagt lokalplan nr. 834 fra 2009. Den nye lokalplan nr. 1128 fra 17. februar 2021 er gældende og ophæver og erstatter delvis nr. 834.

INDRETNING OG DRIFT

Kort beskrivelse af virksomhedens produktion og processer

Forlystelsespark med kørende forlystelser med tilladelse til maksimalt 124 åbningdage om året. Sæsonen strækker sig fra primo april til medio oktober. Desuden har de delvist åbent i november og december til julemarked.

Besøgstal for de seneste år: (www.visitaarhus.dk)

Tivoli Friheden er den attraktion i Aarhus, der trækker flest besøgende efter AROS og Den Gamle By.

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
377.714	394.078	402.034	423.580	509.503	562.572	606.000	636.000	364.000

Besøgstal for 2018 og frem er opgivet af Tivoli på tilsynet.

Uden for sæsonen er spillehallen åben dagligt med en stabil og trofast besøgsskare, men spillehallen har været lukket under Corona.

Der er ved tilsynet oplyst om ændringer i parkens forlystelser, der ikke har berørt nogen miljøparametre væsentligt. *Parkens ældre karrusel og gamle vartegn er flyttet til en placering ved indgangen sammen med "tulipan-træer".

Svævebanen har erstattet Orkanens Øje/rutsjebanen. Der er også en ny forlystelse Solstorm, som er en familievenlig forlystelse med vogne der

kører rundt om sig selv. Desuden er der den forholdsvis nye 65 meter høje Hjertekig.

Til maj næste år, 2022, forventes det nye koncertområde færdigt.

Til maj næste år, 2022, forventes det nye koncertområde færdigt.

Tavlen i kontoret med oversigt over igangværende projekter og kommende aktiviteter.

Virksomhedens maskinpark og -anlæg

* Jf. BBR er der opført 36 bygninger på området og to tekniske anlæg, som omfatter værkstedet. Værkstedet er opført 1987.

Værkstedet indeholder almindeligt maskinel og håndværktøj til reparation og vedligeholdelse af parkens forlystelser. Deriblandt mobilt svejseanlæg og maskinbænke med punktsug.

Virksomhedens areal

* Produktionsareal: Er identisk med Lokalplan 834/1128.

Antal ansatte

* Medarbejderantallet uden for sæsonen er på ca. 30 medarbejdere helårs/fuld tid. I sæsonen ansættes 250-300 sæsonmedarbejdere. Hvis antal tilknyttede medarbejdere omregnes til fuldtidsansatte på helårsbasis bliver det 66 medarbejdere.

Under Coronatiden 2020 har der været de 30 fuldtidsansatte og derudover ca. 76 ansatte.

LUFT

Oversigt over luftafkast

* Afkast fra oliefyr og udsugning over værkstedet ca. ½ m over tagryg.

Oversigt over tanke i brug

Jf. BBR er der anført to tekniske anlæg med hhv. en udendørs og en indendørs tank af hver 1200 liter noteret. Tankene er ved hjælp af tankpladerne identificeret som værende fra hhv. 1989 og 1988 og

skal derfor udskiftes, idet tanke fra før år 2000 har en levetid på maksimalt 30 år jf. Olietankbekendtgørelsen.

- Tivoli Friheden bedes indsende oplysninger og dokumentation om udskiftningen af olietankene. Se evt. sløjfningsterminer for olietanke her: <http://mst.dk/virksomhed-myndighed/jord/miljoeregler-for-olietanke/villaolietanke/sloejfningsterminer/>

Tivoli Friheden skal desuden opdatere oplysningerne i BBR, hvilket gøres fra Aarhus Kommunes hjemmeside/erhverv/miljø og energi/virksomheder/olietanke:

<https://www.aarhus.dk/da/erhverv/energi-og-miljoe/Virksomheder/~media/Dokumenter/Teknik-og-Miljoe/Miljoe-og-Energi/Byggeri/Ansoegningsskemaer/2014Meddelelse-om-olietank.pdf>

Opvarmning

* Værkstedet opvarmes af oliefyret, der står i værkstedslokalet. Enkelte andre bygninger har elpaneler, men de fleste har ingen varmeinstallation.

Olietanken er placeret indendørs i lagerrum ved siden af værkstedslokalet.

Eftersyn af oliefyret, som fungerer som en varmekanon i værkstedet, foretages af Oliefyrsservice Aps. Det oplyses, at eftersyn sker årligt på både fyr og skorsten.

STØJ

Virksomheden er placeret i et område der i kommuneplanen er udlagt til byzone og rekreativt område.

Afstanden fra virksomhedens skel til nærmeste bolig er omkring 24 meter.

Virksomhedens væsentligste støjklager er parkens forlystelser, specielt Tyfonen og Cobraen. Parken afføder helt naturligt en del publikumsstøj. Der er endvidere støj fra musikarrangementer samt til- og frakørsel fra både publikum og renovation.

Der forekommer jævnligt støjklager fra enkelte naboer, som må behandles med kommunen som mellemmand. Virksomheden informerer i stor udstrækning alle naboer omkring parkens drift og – tiltag. På grund af Corona har der ikke været den store aktivitet og seneste støjklage har omhandlet et ventilationsanlæg og ikke publikums- eller forlystelsesstøj.

Seneste tiltag til imødekommen af de støjmæssige udfordringer er projekt "Cirklen", som er en stor arena midt i parken med placering der omfatter nuværende udendørs koncertareal. I arenaen vil fremtidige koncerter have en lydretning, der vil mindske støjgenerne hos naboerne.

Tivoli Friheden forventer at igangsætte arbejdet med den nye scene i starten af august. Første trin bliver nedrivningen af den gamle restaurant Friheden.

- Tivoli Friheden skal indsende dokumentation for, at gældende støjgrænser er overholdt. Dette kan gøres gennem Byggetilladelsen.

SPILDEVAND

Spildevand afledes til følgende renseanlæg	MARSELISBORG
Kloakopland SE=separatkloakeret FÆ=fælleskloakeret	SE Marselisborg (MARSELISBORG)

* Der forekommer ikke processpildevand og virksomheden har ingen spildevandstilladelse.

Situationsplan over virksomheden og dens areal

- Karrusel og Tulipan-træ

- Projektområde for ny Arena, der medfører inddragelse af forlystelsesscenen og ændring af lydretning (indtegnet med blå pil)
- Værksted med oliefyrr og -tanke
- Område for affald

* Affald består hovedsageligt af dagrenovation. Virksomheden sorterer selv sit affald i mange fraktioner. Pap og almindeligt affald afhentes af Miljø Team A/S, mens glas afhentes af Dansk Retursystem A/S og flasker af Midtjysk Flasksentral A/S.

Affaldssorteringen har været placeret ud mod Skovbrynet, men er med opførelse af HERMANS blevet flyttet til Havreballe Skovvej. Ændringen har bevirket, at naboerne ved Skovbrynet oplever færre gener med renovationskørsel end tidligere.

Bygningen ved området for affald, der før blev brugt af Aarhus Garden, benyttes til personale rum. Det får derfor lov til at stå lidt endnu.

BESKYTTELSE AF JORD OG GRUNDVAND

Opbevaring af flydende råvarer

Virksomheden opbevarer flydende affald og råvarer indendørs i værkstedsbygningen. Værkstedet har betongulv og ingen gulv afløb. Der findes et afløb med vask i lagerrum ved siden af værkstedslokalet.

Det vurderes, at opbevaring af flydende råvarer og -affald er ok.

Belægninger på øvrige pladser og arealer

Affaldsområdet mod Havreballe Skovvej er belagt med CoLoc-sten, som vurderes at være tættere end SF-sten.

Jordforurening

Der er ved tilsynet ikke konstateret jordforurening fra virksomhedens drift.

AFSLUTTENDE BEMÆRKNINGER

Tilsynet har ikke givet anledning til miljømæssige bemærkninger eller reaktioner i form af påbud, forbud eller indskærpelser.

OPFØLGENDE BEMÆRKNINGER

Olietanke

Siden tilsynet, som blev afholdt lige inden sommerferien, har virksomheden indsendt dokumentation for udskiftningen af de to olietanke. Tankattesterne er indsendt den 9. juli 2021 og det oplyses, at tankene vil blive udskiftet ultimo august.

Virksomheden gøres opmærksom på, at tankoplysningerne skal opdateres i BBR. Se nærværende rapport side 5.

Koncertplan

Desuden er der den 13. juli indsendt opdateret koncertplan, som i denne uge endda er ændret igen på grund af nye lempede afstandskrav og forsamlingskrav. Fra 14. august 2021 kan fremtidige koncerter afholdes under almindelige forhold.

Aarhus Kommune, Teknik og Miljø, den 17. august 2021

Anne Haarmark
Cand. Scient.

